

program dela.

oblikujmo. prihodnost. skupaj.

Predsedstvo Tirolske v EUSALP 2018

V interesu Alp.

Kazalo

Predgovor Corine Crețu, evropske komisarke za regionalno politiko	6
Predgovor Güntherja Platterja, deželni glavar Tirolska	7
1. Strategija EU za alpsko regijo – EUSALP	8
2. Predsedstvo Tirolske v EUSALP 2018 – oblikujmo.prihodnost.skupaj.	12
3. Vsebinska težišča – pregled	16
4. Vsebinska težišča predsedovanja Tirolske v EUSALP	18
4.1. Trg dela – Akcijska skupina 3	20
4.2. Mobilnost – Akcijska skupina 4	21
4.3. Naravni viri – Akcijska skupina 6	23
4.4. Naravne nesreče – Akcijska skupina 8	25
4.5. Energija – Akcijska skupina 9	27
4.6. Upravljanje v Alpah – cilj 4	28
Datumi	31
Kolofon	32

1. januarja 2018 je Tirolska prevzela predsedovanje Strategiji Evropske unije za alpsko regijo (EUSALP). Leto 2018 bo zelo pomembno leto za Evropo: pred nami so ključne odločitve, ki bodo oblikovale prihodnost kohezijske politike za naslednja leta.

Makroregionalne strategije danes predstavljajo pomemben vezni člen med Evropsko unijo in njenimi regijami; istočasno so tudi učinkovito orodje za povezovanje nacionalne in regionalne ravni s civilno družbo. Prav tako podpirajo izvajanje programov in politik EU, medtem ko krepijo kohezijo in konkurenčnost na teh velikih območjih.

Njihova ambiciozna zasnova in izvedba predstavljata dodano vrednost ko na inovativen način prispevajo k teritorialni koheziji v Evropi, zlasti s podporo tridimenzionalnega pristopa:

- Horizontalno, obsegajoč različne politike,
- vertikalno, med ravnmi vladanja in upravljanja, ter
- geografsko, presegajoč nacionalne in regionalne meje.

V času predsedovanja Bavarske v letu 2017 je bilo narejenih veliko pomembnih korakov – zagon dela v akcijskih skupinah, na primer za izmenjavo v sklopu dualnega izobraževanja ali zelene infrastrukture, ter sprejetje dokumenta o stališču za »umestitev makroregionalnih strategij v regulativni okvir«.

Prepričana sem, da se bo s tirolskim predsedovanjem nadaljevala razprava o oblikovanju prihodnosti kohezijske politike in toplo vas vabim, da se vanjo vključite tudi sami.

Naši skupni pogledi so več kot dobrodošli za Evropo prihodnosti in vsakega njenega državljana.

Corina Crețu

Evropske komisarke za regionalno politiko

Zvezna dežela Tirolska v letu 2018 prevzema predsedovanje v EUSALP. V veliko veselje in posebno čast mi je, da bomo v tem letu nosili odgovornost za našo skupno pobudo v Alpah.

Po zelo uspešnih predsedovanjih Slovenije in Bavarske je sedaj predvsem pomembno, da to medregionalno in meddržavno kooperacijo izvajamo še naprej in jo še trdneje zasidramo na evropski ravni.

EUSALP je edina makroregionalna strategija, ki je bila ustanovljena po načelu »od spodaj navzgor« (bottom-up), torej na pobudo dežel in regij, ki imajo še najtesnejši stik do potreb in želj prebivalcev. Za izvajanje EUSALP je sedaj potrebna močna politična volja vseh udeležencev.

Posebno težišče tirolskega predsedovanja je področje mobilnosti in prometa. Alpski prostor moramo za naslednje generaciji ohraniti kot takšnega, kakršen je za nas: dragocen življenjski prostor, skladen s svojim okoljem.

Prednostne naloge Tirolske bodo tudi na področjih dualnega izobraževanja za boj proti brezposelnosti mladih in integracije oseb iz drugih držav, upravljanja z naravnimi nesrečami ter energetskega sektorja.

Za to je nujno potrebno, da se makroregionalna strategija za Alpe upošteva tudi v evropskih finančnih programih, predvsem v Regionalni politiki EU po 2020. Ta bo tako bo postala še učinkovitejša in bo prispevala k zapiranju (včasih boleče občutenega) prepada med Evropsko unijo in ljudmi.

Za udrditev EUSALP v Evropi je potrebno prijateljsko in medsebojno usklajeno sodelovanje vseh alpskih regij in držav. Prav tako pomembno je tesno in koordinirano součinkovanje znotraj naših držav. Glavni poudarek tirolskega predsedovanja je torej na področju upravljanja. Pri tem pa ne gre zgolj za enostavne in učinkovite strukture odločanja, temveč predvsem tudi za to, da ljudje, predvsem pa mladi, doživijo dodano vrednost EUSALP, jo vključujejo v procese odločanja in tako EUSALP zasidrajo v svojih glavah in srcih.

Ponosen sem, da Tirolska v letu 2018 lahko predseduje v EUSALP. To predsedovanje nam nudi priložnost, da z ljudmi v naših državah po novih poteh stopamo v našo skupno prihodnost. Kot pravi naš slogan:

oblikujmo.prihodnost.skupaj. – V interesu Alp!

Günther Platter

Deželni glavar Tirolska

Strategija EU za alpsko regijo – EUSALP

1.0

Strategija EU za alpsko regijo – EUSALP

Z več kot 80 milijoni prebivalcev je alpski prostor eden največjih življenjskih, naravnih, gospodarskih in proizvodnih prostorov v Evropi, prav tako pa je tudi zelo privlačna turistična regija z milijoni gostov letno. Medtem ko so trgovanje, obrt in industrija v alpski regiji koncentrirani v glavnih naseljitvenih prostorih na obrobju Alp ter v večjih alpskih dolinah ob glavnih prometnih oseh, pa je podeželsko naseljitveno območje obsežno in redko naseljeno. Več kot 40 % površine Alp je le občasno naseljene ali pa naseljevanja tam sploh ni.

Edinstvene geografske in naravne značilnosti alpske regije so razlog, zakaj so tam nekateri izzivi 21. st. še posebej izraziti:

- Gospodarska globalizacija zahteva trajnostno konkurenčnost, ki ostaja na enako visoki ravni, ter inovativno moč regije.
- Demografske spremembe povzročajo staranje družbe in odseljevanje visoko kakovostne delovne sile iz alpskega prostora.
- Svetovne podnebne spremembe že kažejo konkretne vplive na okolje, biotsko raznovrstnost in življenjske pogoje prebivalcev v alpskem prostoru.
- Alpska regija kot tranzitni prostor v osrčju Evrope, zaradi svojih geografskih posebnosti in s tem povezanimi vplivi na človeka in okolje, zahteva trajnostne in skupne prometne koncepte.
- Alpski prostor moramo ohraniti kot edinstveni naravni in kulturni prostor.

Evropska strategija za Alpe nudi priložnost, da se teh izzivov lotimo v tesnem sodelovanju z državami in regijami preko inovativnih pobud na področju gospodarstva, infrastrukture, prometa, energije ter varstva okolja in virov, da bi tako okrepili gospodarsko, politično in družbeno kohezijo v jedru Evrope. 28. julija 2015 je Evropska komisija, 28. junij 2016 pa še Evropski svet, potrdila¹ Sporočilo² ter Akcijski načrt³ Strategije EU za Alpsko regijo. Strategija vključuje sedem držav (Nemčija, Francija, Italija, Avstrija, Slovenija, Švica in Lihtenštajn) ter 48 regij v teh državah v alpskem prostoru.

Strategija EU za alpsko regijo se ujema z evropsko kohezijsko politiko za obdobje 2014-2020 in stavi na ciljno naravnano in usklajeno postopanje, koriščenje sinergije in učinkovito uporabo obstoječih skladov Evropske unije in drugih instrumentov financiranja. Na osnovi skupaj identificiranih prioritet naj bi dosegli opazno dodano vrednost. Velika korist EUSALP je navsezadnje tudi v vzpostavitvi novih odnosov med metropolitanskimi regijami, območjem hribovskega obrobja in gorskim območjem.

.....
¹ Zapisnik Sveta EUCO 27/16
² COM(2015) 366
³ SWD(2015) 147 final

Evropska strategija za alpsko regijo se osredotoča na tri tematska težišča: konkurenčnost in inovacije, okolju prijazna mobilnost in povezljivost ter trajnostno gospodarjenje z energetskimi, naravnimi in kulturnimi viri, poleg tega pa se ukvarja tudi s čezsektorskimi cilji na institucionalni ravni. V akcijskem načrtu Strategije EU za alpsko regijo so trije tematski cilji razdeljeni na devet konkretnih ukrepov. Iz tega sledijo sledeči cilji strategije:

Cilj 1	Pravičen dostop do zaposlitvenih možnosti ob izkoriščanju visoke konkurenčnosti regije → Ukrep 1: razvoj učinkovitega raziskovalnega in inovacijskega ekosistema → Ukrep 2: povečanje gospodarskega potenciala strateških sektorjev → Ukrep 3: izboljšanje ustreznosti trga dela ter izobraževanja in usposabljanja v strateških sektorjih
Cilj 2	Trajnostna notranja in zunanja dostopnost → Ukrep 4: spodbujanje intermodalnosti in interoperabilnosti v potniškem in tovornem prometu → Ukrep 5: elektronske povezave za prebivalce in spodbujanje dostopa do javnih storitev
Cilj 3	Bolj vključujoč okoljski okvir ter rešitve za zanesljivo oskrbo z energijo iz obnovljivih virov za prihodnost → Ukrep 6: ohranjanje in ovrednotenje naravnih virov, vključno z vodo, in kulturnih virov → Ukrep 7: razvoj ekološke povezanosti na celotnem programskem območju EUSALP → Ukrep 8: izboljšanje obvladovanja tveganja in boljše obvladovanje podnebnih sprememb, vključno s preprečevanjem večjih tveganj za naravne nesreče → Ukrep 9: razvoj območja, da bi postalo vzorna regija za energetska učinkovitost in obnovljivo energijo
Cilj 4	Vzpostavitev zanesljivega modela makroregionalnega upravljanja v alpski regiji, ki izboljša sodelovanje in usklajevanje ukrepov

Predsedovanje Tirolske v
EUSALP 2018
oblikujmo.prihodnost.skupaj.

20

Predsedovanje Tirolske v EUSALP 2018 oblikujmo.prihodnost.skupaj.

Zvezna dežela Tirolska se je od vsega začetka proaktivno vključevala v Strategijo EU za alpsko regijo in tudi v izvedbeni fazi ostaja angažirana. Tako Tirolska kot skupni avstrijski predstavnik zveznih dežel sodeluje v Usmerjevalnem odboru in sodeluje v petih od devetih akcijskih skupinah na področju trga dela (AS 3), naravnih virov (AS 6), naravnih nesreč (AS 8) in energije (AS 9). V akcijski skupini 4 na temo mobilnosti je z evropsko regijo Tirolska-Južna Tirolska-Trentino prevzela glavno vlogo pri vodenju skupine.

Zvezna dežela Tirolska v letu 2018 za eno leto predseduje v EUSALP. To pomeni, da Tirolska v tem letu prevzame osrednjo vlogo pri izvajanju nadaljnjega razvoja EUSALP in sicer v tesnem sodelovanju z udeleženiimi regijami in državami, predvsem pa z Evropsko komisijo.

Strategija EU za alpsko regijo je prva in edina makroregionalna strategija v Evropski uniji, ki jo vodijo regije in s tem pri obravnavi težav, s katerimi se soočajo prebivalci v alpskem prostoru, nepretrgano sledijo načelu »od spodaj navzgor«. Potrebno je dokazati, da lahko vsi skupaj z Makroregionalno strategijo za alpski prostor v korist prebivalcev Alp okrepimo gospodarsko, politično in družbeno kohezijo v osrčju Evrope. Slogan tirolskega predsedovanja v EUSALP je zato: **oblikujmo.prihodnost.skupaj.** –

V interesu Alp! Gre torej za odgovoren način odločanja in ukrepanja, da bi tako lahko karseda najbolje skupaj oblikovali prihodnost ljudi v alpskem prostoru. Sodelovanje je ključ do oblikovanja prihodnosti. Le skupaj lahko pripravimo in uresničimo dobre in trajnostne rešitve za izzive v alpskem prostoru, ki so še pred nami.

Vsebinska težišča koherentno izhajajo iz ciljev EUSALP ter iz programov avstrijskega predsedovanja v Svetu Evropske unije in v Alpski konvenciji. Osnujejo se na širokem zanimanju prebivalstva v Alpah ter na prikazljivem znanju in rezultatih dela akcijskih skupin, pri čemer so posebno vlogo igrale tiste akcijske skupine, v katerih sodeluje tudi Tirolska. Tirolsko predsedstvo se bo še posebej potrudilo pri pospeševanju sledečih tematskih težišč, ki jih bo tudi podprla:

- Trg dela: dualno izobraževanje v alpskem prostoru in izobraževanje migrantov ter njihova integracija na trg dela
- Mobilnost: prenos prometa in EUSALP informacijska potniška platforma

- Naravni viri: raba tal z varčevanjem površin in spodbujanje proizvodnje, predelave, priprave, trženja in uživanja alpskih živil kot kulturne dediščine, vključno s pripadajočo verigo črpanja vrednosti
- Naravne nesreče: nadaljnji razvoj integralnega upravljanja z naravnimi nesrečami za upravljanje s tveganji v celotnih Alpah
- Energija: razvoj dolgoročno trajnostne in čezmejne energetske strategije za alpski prostor na osnovi energetskih EUSALP podatkov iz opazovanja in uveljavitev redne EUSALP konference o energiji

Ta težišča nikakor ne predstavljajo celoto vseh tem, ki jih posamezne akcijske skupine obravnavajo v letu 2018. Zato na tem mestu izrecno opozarjamo na pomembno delo akcijskih skupin, ki niso povezane s tirolskimi težišči.

Predsedstvo Tirolske v EUSALP se prav tako posveča tudi temi »Institucionalnih vprašanj v Alpskem prostoru«. Cilj je aktivacija načela dobrega upravljanja in udeležba prebivalcev, pri čemer je posebna pozornost namenjena mladini. Ena možna pot bi bila z uvedbo in krepitvijo sodelovanj in sinergij med Strategijo EU za alpsko regijo in obstoječimi pobudami v alpski regiji.

Avstrija v letu 2018 tudi predseduje v Alpski konvenciji, v drugi polovici leta 2018 Avstrija prevzema predsedovanje v Svetu Evropske unije in Avstrija prav tako predseduje tudi v programu Evropske unije Interreg Programa Območje Alp. Z dobro koordinacijo vseh teh procesov lahko dosežemo koristno sinergijo na relevantnih političnih področjih in alpski prostor prikažemo kot model za trajnostno zaščito lokacije na občutljivem območju: alpske države s svojim sodelovanjem v sklopu EUSALP Evropski ponujajo odgovore in konstruktivne prispevke k evropskemu razvoju in sprožajo spremembe na evropski ravni.

Sledijo opisi težišč tirolskega predsedovanja v EUSALP v akcijskih skupinah 3, 4, 6, 8 in 9 ter za cilj 4 – institucionalno upravljanje.

3.0

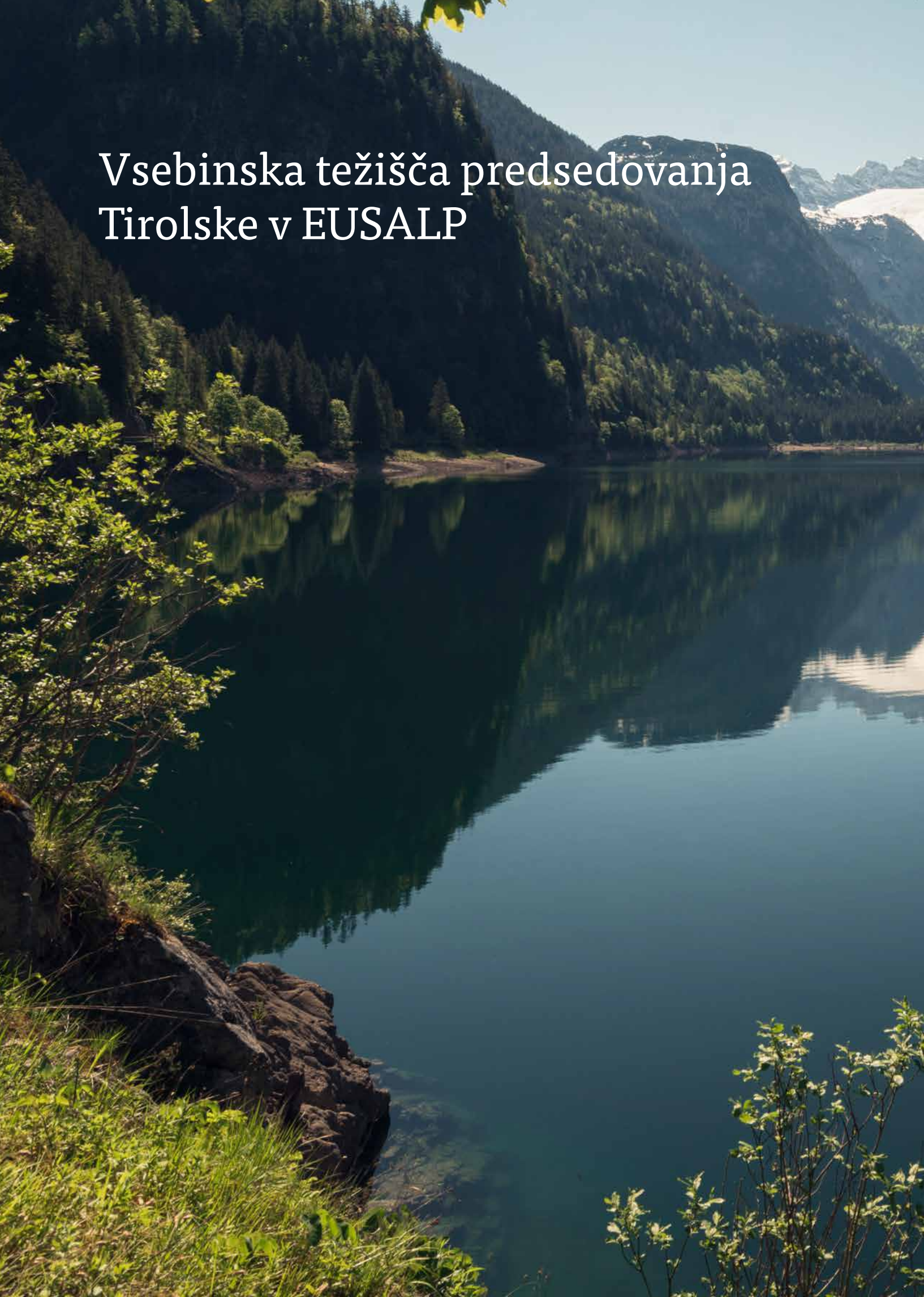
Vsebina – pregled

Osnovo za Program dela EUSALP 2018 predstavljajo Akcijski načrt EUSALP in specifični programi dela posameznih akcijskih skupin. Zvezna dežela Tirolska sodeluje pri vseh štirih ciljih EUSALP v petih akcijskih skupinah in iz tega so izpeljana vsebinska težišča tirolskega predsedovanja v EUSALP.

Cilj 1	Gospodarska rast in inovacije Pravičen dostop do zaposlitvenih možnosti ob izkoriščanju visoke konkurenčnosti regije	Akcijska skupina 3: Trg dela (Izboljšanje ustreznosti trga dela ter izobraževanja in usposabljanja v strateških sektorjih) Odgovorna pri Zvezni deželi Tirolski: Dr. Ines Bürgler ines.buergler@tirol.gv.at
Cilj 2	Mobilnost in povezljivost Trajnostna notranja in zunanja dostopnost	Akcijska skupina 4: Mobilnost (Spodbujanje intermodalnosti in interoperabilnosti v potniškem in tovornem prometu) Odgovorna pri Zvezni deželi Tirolski: DI Ewald Moser Action Group Leader, ewald.moser@tirol.gv.at
Cilj 3	Okolje in energija Bolj vključujoč okoljski okvir ter rešitve za zanesljivo oskrbo z energijo iz obnovljivih virov za prihodnost	Akcijska skupina 6: Naravni viri (Ohranjanje in vrednotenje naravnih virov, vključno z vodo, in kulturnih virov) Odgovorna pri Zvezni deželi Tirolski: DI Thomas Peham thomas.peham@tirol.gv.at Akcijska skupina 8: Naravne nesreče (Izboljšanje obvladovanja tveganja in boljše obvladovanje podnebnih sprememb, vključno s preprečevanjem večjih tveganj za naravne nesreče) Odgovorna pri Zvezni deželi Tirolski: DI Markus Federspiel markus.federspiel@tirol.gv.at Akcijska skupina 9: Energija (Razvoj območja, da bi postalo vzorna regija za energetska učinkovitost in obnovljivo energijo) Odgovorna pri Zvezni deželi Tirolski: DI Bruno Oberhuber bruno.oberhuber@energie-tirol.at
Cilj 4	Institucionalno upravljanje	Odgovorna pri Zvezni deželi Tirolski: Dr. Fritz Staudigl, fritz.staudigl@tirol.gv.at Dr. Florian Mast, florian.mast@tirol.gv.at

Vsebinska težišča predsedovanja Tirolske v EUSALP

4.0

Vsebinska težišča predsedovanja Tirolske v EUSALP

4.1. Trg dela – Akcijska skupina 3

Težišče: vzpostavitev čezmejnega izobraževalnega prostora za dualno izobraževanje v alpski regiji

Akcijska skupina 3 pod vodstvom avtonomne pokrajine Trento se na predlog Tirolske ukvarja predvsem s temo dualnega poklicnega izobraževanja. Evropske države, ki se lahko pohvalijo z nizkim deležem brezposelnosti med mladimi, so predvsem tiste, ki izvajajo aktivno politiko trga dela. Dualno izobraževanje je pri tem bistven faktor uspeha za doseganje nizke ravni brezposelnosti med mladimi. Dualno izobraževanje je še posebej primerno za to težišče, ker se nahaja na stičišču med izobraževanjem in trgom dela in se tako navezuje na obe težišči v AS 3.

Dualno izobraževanje (raziskava in načrt v desetih točkah)

Dualni izobraževalni sistemi v alpskih državah se med seboj zelo razlikujejo, bodisi po udeleženi akterjih, porazdelitvi nalog, vključitvi interesnih predstavnikov ali tudi po vsebini in strukturi poklicnega izobraževanja.

V sklopu tirolskega predsedovanja v EUSALP se bo pričela priprava »načrta v desetih točkah« na temo »Dualno izobraževanje« (delovni naslov). V tem načrtu naj bi prikazali kako je dualno izobraževanje lahko uspešno. Na ta način se razvije in prikaže nove možnosti za druge EUSALP države in regije, da bi tako lahko sistem dualnega izob-

raževanja delno ali v celoti prenesli v posamezno regijo.

Vsebinsko lahko dualno izobraževanje obravnavamo kot obsežno nalogo na treh ravneh (podjetja, šole, šolarji) s tremi možnimi področji delovanja na vsaki ravni in za povezovanje akterjev. Na področjih delovanja bodo prikazana oz. izdelana tri bistvena težišča, ki jih je potrebno še naprej poglobiti, da bi tako izboljšali oz. omogočili dualno izobraževanje. Pri tem lahko lepo vključimo tudi obstoječe izkušnje in jih prikažemo na osnovi primerov dobrih praks. V kolikor bi bilo potrebno bodo te točke podkrepljene še z rezultati raziskav.

Tirolska bo pričela s pripravo načrta z desetimi točkami in pri tem vnesla svoje lastne izkušnje. V letu predsedovanja 2018 bi lahko vzporedno s tem izkoristili še nekaj drugih prireditev, da bi regijam EUSALP lahko ponudili vpogled v dobro delujočo dualno izobraževanje tam, kjer se dejansko odvija.

Prvi forum za dualno izobraževanje v alpski regiji se je leta 2017 odvijal v Trentinu. V letu tirolskega predsedovanja je za jesen 2018 v načrtu drugi forum v Innsbrucku, kjer bi teme še bolj poglobili in še intenzivneje izvajali nadaljnje sodelovanje.

Migracije (integracija na trg dela, izobraževanje, projekt Interreg Programa Območje Alp PlurAlps) – sodelovanje s PlurAlps

Alpski prostor bo v prihodnjih letih iz vidika sestave prebivalstva soočen s kombiniranim izzivom starajočega se prebivalstva in novih migracijskih modelov. Tako lahko z ustvarjalnim in odprtim pristopom do raznolikosti nastanejo tudi možnosti za socialne inovacije in zavestno sledenje pluralizmu. Predvsem v podeželskem in gorskem prostoru so na tem področju potrebni novi pristopi.

PlurAlps v svojih partnerskih državah pripravlja raziskavo s težiščem »Integracija beguncev«. Splošni del te študije se bo osredotočal na teme socialne integracije in integracije na trg dela. V drugem delu pa bodo identificirani in v ospredje postavljeni praktični primeri za integracijo beguncev v dualnem izobraževalnem sistemu. Iz teh aktivnosti lahko torej tudi pričakujemo zaključke za države EUSALP. AS 3 se bo vključila predvsem v drugi del raziskave. Tirolska lahko vključi oz. prikaže svoje primere dobre prakse.

Konec 2017 je PlurAlps pričel z natečajem »Alpine Pluralism Award« za primere dobre prakse na področju vključevanja migrantov. Žirija z udeležbo tirolskega predsedstva v EUSALP bo nagrajence izbrala sredi leta 2018. Denarna nagrada, ki jo prispeva Tirolska, bo predana v okviru drugega foruma za dualno izobraževanje na Tirolskem.

4.2. Mobilnost – Akcijska skupina 4

Težišče: prednost za trajnostne vrste prometa

Rastoči promet in podnebne spremembe sta dva izmed največjih izzivov za razvoj alpskih regij. Zaradi topografskih in meteoroloških posebnosti je alpski prostor še posebej podvržen veliki obremenitvi s posledicami vedno obsežnejšega prometa. Da bi se lahko lotili tega izziva je potrebna čezmejna uskladitev in enovita ter obširna implementacija prometnih strategij. To naj bi privedlo do spodbujanja prenosa tovarnega in osebnega prometa iz ceste na tir oz. na trajnostna prometna sredstva. Pri tem bo posebna pozornost v toku predsedovanja tirolske posvečena sledečim projektom:

Predlog za pravičen sistem cestninjenja v tovornem prometu v Alpah za prenos prometa iz ceste na tir

Akcijska skupina 4 pripravlja nadrejeni ciljni sistem, kjer naj bi se določilo skupne cilje za prenos prometa, porabo energije ter kakovost prometa in izvedbo. Poleg tega je potrebno upoštevati tudi dodatne koristi in zaposlovanje, izboljšanje regionalne konkurenčnosti in lokalne prednosti, povečanje privlačnosti za turizem ter minimiranje finančnih vplivov.

Nadrejeni cilji na področju mobilnosti so zmanjšanje okoljskih vplivov prometa in njegove infrastrukture ter zagotovitev dostopnosti in povezljivosti trajnostne infrastrukture. Za doseganje teh ciljev je v razvoju strokovni predlog za sistem cestninjenja za cestni tovorni promet v alpskem prostoru, ki bo predmet politične razprave. Tako EUSALP Akcijska skupina 4 spodbuja usklajevanje in izvajanje ukrepov za prenos prometa z osredotočanjem na sisteme cestninjenja, pri čemer je cilj soočanje z ekološkimi in socialnimi izzivi, ki jih povzročajo prekomerni prometni tokovi v tovornem in potniškem prometu. Cilji za prenos prometa za konkurenčni prometni sistem, ki bo varčeval z viri, so definirani v Beli Knjigi o prometu Evropske komisije (2011).

AS 4 lahko ta predlog postopoma razvija v tesnem sodelovanju s Zürskim procesom, Alpsko konvencijo in iMONITRAF!. Nadaljnja izvedba je v odgovornosti EU in njenih članic. AS 4 bo v toku svojega dela ustrezno z doseženimi napredki posamezne elemente vedno znova predstavljala in jih dajala v razpravo.

Povezava informacij za potnike v javnem prometu z razvojem informacijske potovalne platforme za države EUSALP

Bavarsko predsedstvo v letu 2017 je zastavilo težišče »Izboljšanje čezmejnega povezovanja v potniškem prometu« skupaj z »Nadaljnjim razvojem AlpInfoNet-a v čezmejni informacijski potovalni sistem«. Potniki potrebujejo hitre, enostavne in zanesljive informacije o ponudbi trajnostnega prometa od vrat do vrat, vključno s cenami in možnostjo nakupa vozovnice. S pobudo bi želeli obstoječe, vendar v mnogih primerih nekompatibilne, informacijske sisteme povezati v čezmejni informacijski potovalni sistem za alpski prostor, po možnosti tudi s turističnimi informacijami. AS 4 ta projekt razvija naprej, vendar ta razvoj je seveda v odgovornosti posameznih pristojnih ponudnikov. V okviru Interreg Programa Območje Alp projekta se načrtuje čezmejna povezava nacionalne in regionalne informacijske platforme. Cilj je pozicioniranje alpskega prostora kot modelna regija integriranega informacijskega potovalnega sistema in postavitve novih meril za čezmejne multimodalne rešitve »od vrat do vrat«, ki so izvedljive povsod po Evropi.

Težišča tirolskega predsedovanja na področju mobilnosti bodo na 3. EUSALP konferenci junija 2018 predmet razprave med političnimi predstavniki regij EUSALP, kjer bodo postavljene tudi nove politične smernice. Trento, kot glavno mesto avtonomne pokrajine Trento, bo prizorišče konference in s tem je sodelovanje znotraj evropske regije Tirolska-Južna Tirolska-Trentino še poudarjena, prav tako pa tudi njena vloga pri vodenju Akcijske skupine 4.

4.3. Naravni viri – Akcijska skupina 6

Akcijska skupina 6 se ukvarja z ohranitvijo in revalvacijo naravnih in kulturnih virov v alpskem prostoru. Težišča so prostorski razvoj z varstvom tal, kmetijstvo, gozdarstvo in vode. Pri tem gre tudi za ljudi, ki te vire že stoletja koristijo in negujejo. Iz tega vidika Akcijska skupina 6 prispeva k razvoju trajnostnih in uravnovešenih modelov za rokovanje z alpskimi viri, da bo tudi prihodnjim generacijam omogočeno življenje, gospodarjenje in uživanje narave v Alpah.

Težišče podskupine 1: raba zemljišč, ki varčuje s površinami

Tirolska se je zelo jasno opredelila za skrbno rokovanje z omejenim virom tal ter za ustrezno ozaveščanje. Razlog za to je vedno večji pritisk različne rabe (uporaba zemljišč za dejavnosti naseljevanja, obrti, prometa in turizma) na kmetijska proizvodna zemljišča, ki imajo poleg zagotavljanja oskrbe z živili še nekaj drugih funkcij, kot npr. sprejem, shranjevanje in počasno oddajanje močnih padavin. Še posebej v Alpah se, zaradi veliko manjšega prostora za stalne naselitve, zgodaj in jasno pokažejo različni interesi uporabe. Zato se bodo aktivnosti za trajnostno rabo tal izvajale tudi v času predsedovanja Tirolske v EUSALP 2018.

Regional awareness raising events

Serijska prireditev opozarja na pomen varstva tal in preventivnega prostorskega načrtovanja. Uvodna prireditev se bo odvijala od 29. do 30. januarja 2018 v konferenčnem centru EURAC v Bolzanu. Zaenkrat se načrtujejo še tri nadaljnje prireditve (Tirolska, Baden-Württemberg, Slovenija), s tem da bo prireditev na Tirolskem potekala spomladi 2018. Prireditev na Tirolskem bo sestavljena iz predavanj in razprave, ter ekskurzije z ogledom primera dobre prakse. Ciljne skupine so predvsem mesta in občine, dodatno še prostorski načrtovalci, nevladne organizacije in drugi, ki jih zanima tema tal. Tematsko se bo prireditev na Tirolskem osredotočala na kmetijskih nadomestnih zemljiščih, ki so pravkar v pripravi. Poleg tega se načrtuje tudi predstavitev nadaljnjih ukrepov za varčevanje s tlemi in Združenja za tla (pri tem gre za združenje evropskih mest, okrožij in občin, ki so si za cilj zastavile spodbujanje trajnostnega pristopa do tal).

Alpine-wide declaration on intelligent land use and soil protection

Za varstvo tal, k čemur v bistveni meri prispeva prostorsko načrtovanje, ki varčuje z zemljišči, že obstaja cela vrsta listin na različnih ravneh (World Soil Charter, European Soil Charter, Österreichische Bodencharta, Manifest za Zvezo za tla evropskih mest in občin). Doslej pa manjka še ustrezna deklaracija na ravni alpskih regij. AS 6 že pripravlja osnutek za ta manjkajoči člen. Z deklaracijo bi lahko zagotovili tudi politično podporo za Partnerstvo za alpska tla (projekt Links4Soils), ki je v nastajanju.

V sklopu tirolskega predsedovanja v EUSALP bi lahko izdelali ustrezno deklaracijo in jo uskladili z ustreznimi političnimi referenti. Cilj, ki se pri tem zasleduje, je ta, da bi se čim več akterjev izreklo za varstvo tal in bi na svojem vplivnem področju uvedli ustrezne ukrepe.

Toolbox »Less land consumption«

Predvideva se priprava zbirke primerov dobre prakse iz celotnih Alp na temo varčevanje in upravljanje s tlemi. Tukaj bi bilo sodelovanje s projektom Links4Soils smiselno, saj ta projekt zasleduje podoben cilj. Možne sinergije se nanašajo predvsem na skupno predstavitev rezultatov na spletni platformi. Eno takih področij, kjer že sedaj poteka kooperacija, je anketa deležnikov v varstvu tal o implementaciji Protokola Alpske konvencije Varstvo tal. Rezultati bodo vključeni v zbirko orodij.

Težišče podskupine 2: gorsko kmetijstvo in gozdarstvo

V projektu »Next Generation – Mountain Farming 2030«, ki je bil razvit v okviru AS 6 in ga financira delovna skupnost Arge Alp, so v ospredju (poklicne) perspektive mladih kmetovalcev. Participativna delavnica se bo posvečala predvsem trajnostni proizvodnji živil in gozdarskih proizvodov. Projekt AlpFoodway Interreg Programa Območje Alp spodbuja proizvodnjo, predelavo, pripravo, trženje in uživanje alpskih živil kot kulturna dediščina, vključno s pripadajočo verigo ustvarjanja vrednosti. V okviru projekta bo predsedstvo Tirolske v EUSALP skupaj z akcijskima skupinama 6 in 4 na

to pomembno temo v oktobru 2018 organizirala prireditev.

Težišče podskupine 3: vode

Od 4. do 6. junija 2018 se bo na Tirolskem odvijal Forum Alpinum (prireditelj: ISCAR, partnerji: Univerza Innsbruck, Platforma Alpske konvencije za upravljanje voda, AS 6 podskupina 3). Prireditelj, v okviru katere bo prav tako organizirana 6. vodna konferenca Alpske konvencije, se bo ukvarjala z aktualnimi vprašanji upravljanja z vodami, kot npr. ravnanje z različnimi potrebami po rabi mit v primeru suše, ter z razvojem »zelenih« rešitev za »sivo« vodno infrastrukturo.

4.4. Naravne nesreče – Akcijska skupina 8

Težišče: Nadaljnji razvoj integralnega upravljanja z naravnimi nesrečami v obvladovanje tveganj v alpskem prostoru

Alpski prostor štejemo k tistim evropskim regijam, ki so najbolj podvržene globalnim in podnebnim spremembam. Zato so tukaj potrebni posebni ukrepi, da bi lahko trajnostno zagotovili družbeno odpornost zoper naravne nesreče v Alpah. Prav posebej pomembno je kako se prebivalstvo sooča s faktorjem tveganja. Z udeležbo in sodelovanjem bi prizadeti razvili skupno kulturo tveganj. Na tej točki se vklopi koncept tako imenovanega obvladovanja tveganj (»Risk Governance«) kot nadaljnji razvoj integralnega upravljanja z naravnimi nesrečami.

Cilj je zmanjšati tveganja z zapolnitvijo vrzeli v politiki tveganja in s tem tudi znižati stroške, ki jih naravne nesreče povzročajo za gospodarstvo. Pomembno načelo obvladovanja tveganj je integracija vseh udeleženih akterjev, prizadeti prebivalci tako postanejo udeleženci v sami zaščiti. S tem tako imenovanim »procesom z več deležniki« bi dosegli preskok v razmišljanju od čiste zaščite do preventive za in od družbe. Eden od ciljev AS 8 je torej podati priporočila za skupno strategijo obvladovanja naravnih nesreč in tveganj, ki bi po možnosti veljala za celotno področje Alp.

Oblike sodelovanja na področju zaščite pred naravnimi nesrečami

V zvezi z zgoraj omenjenimi izzivi nacionalni preventivni ukrepi pri ravnanju s tveganji na občinski ravni trčijo na svoje meje. Regionalni modeli sodelovanja za financiranje zaščitnih ukrepov na tem mestu lahko nudijo svoj prispevek. Na področju poplav in hudournikov lahko npr. vodna združenja ali vodne zadrage sposobne sprejeti pravila za ravnanje s tveganji z naravnimi nesrečami, demokratično odločiti in konflikte interno rešiti, ter tako skupno financirati zaščitne ukrepe.

Varstvo pred poplavami na ogroženih področjih je izvedljivo zgolj če načrti presegajo občinske meje in so regionalno usklajeni, zato je v načrtovanju potrebno sodelovanje med različnimi upravnimi enotami in interesenti. V tirolski dolini Unterinntal so trenutno na dolžini približno 75 km v načrtu zaščitni ukrepi za obrambo pred poplavami, ki obsegajo več občin. Kot nosilec projekta za izvedbo teh ukrepov so predvidena tri vodna združenja. V statutih teh združenj občin in nosilcev infrastrukture je določen namen, naloge in financiranje.

Tudi plazovi predstavljajo tveganje za naravne nesreče, ki je zelo pomembno iz vidika varnosti za življenjski prostor predvsem v Alpah. S kombinacijo stalnih in začasnih zaščitnih ukrepov pred plazovi, pa tudi s kooperacijo med znanostjo in prakso, je bil ustvarjen

visok standard upravljanja s tveganji. Ukrepi upravljanja s tveganji pripomorejo k temu, da lahko obstoječa tveganja zmanjšamo na obvladljiv (sprejemljiv) obseg, ki ga lahko tudi iz ekonomskega vidika trajno zagotovimo. Poleg tehničnih zaščitnih ukrepov nam obvladovanje tveganj omogoči tudi druge ukrepe, kot na primer lokalne komisije za plazove kot svetovalni organ v občinah.

Prireditve

Oktobra 2018 se bo v Innsbrucku odvijal največji kongres o snegu in plazovih na svetu – ISSW (International Snow and Science Workshop). Moto kongresa bo povezovanje teorije s prakso (A merging of theory and practice) in tako bodo predstavljeni najnovejši rezultati in praksa, ki imajo vsi skupen cilj, da bi nevarnost plazov lahko bolje ocenili in tveganje plazov še zmanjšali.

Kongres ISSW nudi perfekten okvir za tematiziranje obvladovanja tveganja na področju plazov. Načrtuje se omizje z regionalnimi in lokalnimi nosilci odločitev, kjer bi prikazali nove vidike v zvezi s tematiko plazov in spodbujali nadaljnjo čezmejno izmenjavo v alpskem prostoru.

Eden od modulov Evropskega foruma Alpbach se ukvarja s tematiko »Upravljanje z naravnimi nesrečami v času podnebnih sprememb« in nudi perfekten okvir za razpravo o različnih oblikah sodelovanja ter o izzivih in možnih zasnovah rešitev z znanostjo in prakso, lokalnimi in regionalnimi nosilci odločitev v alpskem in evropskem prostoru v sklopu strokovne prireditve. Kooperacija z Avstrijsko platformo za zmanjševanje tveganja naravnih nesreč (Austrian Platform for Disaster Risk Reduction - ASDR) pri tem predstavlja veliko dodano vrednost ko gre za raznolikost akterjev in udeležencev.

4.5. Energija – Akcijska skupina 9

Tirolska si je zastavila ambiciozen cilj, namreč energetske avtonomnosti dežele do leta 2050 (TIROL 2050-energieautonom). Do takrat naj bi potrebe po energiji zmanjšali za polovico, pospešili postavitve lastnih virov in dosegli energetske avtonomnosti. To pomeni, da Tirolska z domačim črpanjem vrednosti stavi na decentralno oskrbo z energijo na osnovi obnovljivih in v zvezni deželi razpoložljivih virov, kot so voda, les, sonce, zrak in zemlja, ter da bo shajala brez fosilnih energentov. Ta pot ni enostavna in cilja ni mogoče doseči na hiter način, veliko bolj je to generacijski projekt, ki ne zahteva zgolj tehničnih rešitev in inovacij, temveč tudi mnoge spremembe v vedenju naše družbe. Svoje izkušnje iz tega procesa bo Tirolska vnesla predvsem v delo v Akcijski skupini 9.

Vzpostavitev makroregionalnega energetskega observatorija

Geografske in strukturne lastnosti alpskega prostora nudijo mnogotere potencialne, da bi alpski prostor lahko postal modelna regija za energetske učinkovitost in obnovljive vire energije. Zanesljivi energetski podatki pri tem za nosilce odločitev predstavljajo pomembno osnovo pri oblikovanju in izvedbi energetske politike in ukrepov, ter njihovi verifikaciji. Da bi lahko uresničili trajnostno energetske načrtovanje pristojni uradi potrebujejo dostop do teritorialnih, agregiranih in točnih energetskih podatkov. Tudi na makroregionalni ravni lahko energetski podatki prispevajo k oblikovanju dolgoročno trajnostne in čezmejne energetske strategije za alpski prostor in pomagajo pri nadzoru le-te. Na tej točki se vklupi vzpostavitev t. i. »EUSALP energetskega observatorija«. S pomočjo takšnega energetskega observatorija bi prikazali dejansko stanje v proizvodnji in porabi energije v alpskem prostoru in prepoznali makroregionalne razvojne trende. Observatorij bi nudil pomoč za tiste alpske regije, ki svojih lokalnih energetskih podatkov še ne zbirajo in obdelujejo. Za vzpostavitev takšnega observatorija je potrebno povezati vrsto akterjev, zbrati podatke in jih obdelati v poenotenem postopku.

Kot prvi konkretni korak v to smer bo tirolsko predsedstvo v EUSALP v letu 2018 podprla vzpostavitev kompetenčnega omrežja. Na osnovi že obstoječih regionalnih kooperacij in observatorijev v alpskem prostoru bo vzpostavljeno kompetenčno omrežje, ki bo v seriji delavnic tokom leta 2018 izdelalo okvirne pogoje, predpogoje in območja delovanja za EUSALP energetskega observatorija.

Razvoj koncepta za letno EUSALP konferenco o energiji

Ustvarjanje ustreznih okvirnih pogojev za učinkovito sodelovanje je ena najzahtevnejših nalog že vzpostavljenih makroregionalnih strategij za Alpsko regijo. Zato je še posebej pomembno vključiti vse akterje in deležnike, zagotoviti politično vodstvo in okrepiti sodelovanje med različnimi ravni upravljanja. Pomembna naloga, ki se ji bo Tirolska posvetila skupaj z akcijsko skupino 9, je nadaljnji razvoj pri vzpostavljanju redne konference EUSALP o energiji kot prepoznavne platforme, namenjene političnim odločevalcem, strokovnjakom, organom oblasti in civilni družbi. Pod okriljem tirolskega predsedovanja bo akcijska skupina 9 organizirala drugo konferenco EUSALP o energiji, ki bo potekala junija 2018. Namenjena bo ozaveščanju na regionalni, nacionalni in evropski ravni ter bo zagotovila prostor za razpravo o izzivih, s katerimi se na področju energetske politike sooča EUSALP.

4.6. Institucionalno upravljanje – cilj 4

oblikujmo.prihodnost.skupaj.

Strategija EU za Alpe poseben pomen pripisuje izdelavi makroregionalnega modela upravljanja v alpskem prostoru, da bi tako lahko izboljšali tako sodelovanje udeleženih držav, regij, občin in deležnikov, kot tudi koordinacijo aktivnosti. Pri tem pa igra pomembno vlogo tudi udeležba civilnodružbenih akterjev. Upravljanje pomeni tudi součinkovanje informacij, svetovanja, sodelovanja in odločitev. V slogu tirolskega predsedovanja v EUSALP gre torej za to, da odločitve in dejanja razvijemo na odgovoren način, da bi skupaj čim bolj oblikovali prihodnost ljudi v alpskem prostoru.

Pod slovenskim predsedovanjem so bile v EUSALP vzpostavljene izvedbene strukture in pod bavarskim predsedstvom je delo v akcijskih skupinah dobilo zagon, kar je še posebej podprl projekt AlpGov v sklopu Interreg Programa Območje Alp.

Tirolsko predsedstvo v EUSALP se predvsem posveča temi institucionalnega upravljanja v Alpskem prostoru. Cilj je aktivacija t. i. »načela dobrega upravljanja« in udeležba prebivalstva, pri čemer se posebna pozornost posveča mladim. Tirolska se bo še posebej

potrudila, da bi o aktivnostih strategije osvestila politično vodilno silo, institucionalne akterje in prebivalce na evropski, nacionalni, regionalni in lokalni ravni. Pri tem je še posebej pomembna komunikacija. Vzpostavitev in krepitev kooperacij in sinergij med Alpsko strategijo EU in obstoječimi pobudami v alpskem prostoru bo predstavljala še dodatno pot za doseganje tega cilja.

Pri tem je zelo pomembna tudi vzpostavitev strukturne izmenjave med delovnimi skupinami in platformami Alpske konvencije in akcijskimi skupinami EUSALP, kot se je odvijala oktobra 2017 z neformalno delavnico in se bo v času tirolskega predsedovanja razvijala še naprej. Prav

tako se Tirolska angažira tudi za sodelovanje med EUSALP in projekti v sklopu Interreg Programa Območje Alp AlpFoodway, GaYA ter PlurAlps, da bi skupaj z relevantnimi akcijskimi skupinami EUSALP organizirali odmevne prireditve.

Projekt GaYA želi mlade še bolj integrirati v politično življenje. Nosilci političnih odločitev se prednosti direktne udeležbe mladih ne zavedajo dovolj. Nove oblike vladanja imajo velik potencial za omogočanje bolj trajnostnih in legitimnejših političnih odločitev. Intenzivno sodelovanje s projektom GaYA bo predsedstvu Tirolske v EUSALP omogočilo, da izkoristi zaključke projekta za boljšo vključitev mladih v Alpsko strategijo EU in jih predvsem na letnem forumu EUSALP 2018 tudi vključi v široko zasnovano razpravo.

Da bi mlade aktivirali v (alpsko) politiko in učinkovito vzpostavili njihovo udeležbo je med drugim potrebno pridobiti tudi njihova mnenja in predloge na vprašanje, kako bi oblikovali participacijo mladih v alpski politiki. Zato se tirolsko predsedstvo v EUSALP

angažira za poglobljeno sodelovanje z Mladinskim parlamentom Alpske konvencije (YPAC), ki bo 2018 potekal v Sloveniji. Stališča in zahteve mladih pa bodo v ospredje postavljena tudi v sklopu letnega foruma EUSALP.

Tirolska se želi regionalno in nadregionalno aktivno vključiti v komunikacijo EUSALP. Pri tem zasleduje cilj, da bi v sklopu predsedovanja lansirala teme o EUSALP, ki v ospredje postavljajo dodano vrednost za prebivalstvo. Poleg klasičnega dela z javnostmi (medijska sporočila in tiskovne konference) bo Tirolska o EUSALP aktivno komunicirala tudi preko kanalov družabnih omrežij.

Poleg obeh glavnih prireditev (uraden prevzem predsedovanja 7. februarja in letni forum od 20. do 21. novembra) bo Tirolska v začetku aprila EUSALP postavila v središče pozornosti v okviru svojega vsakoletnega Dne prihodnosti. Poleg tega se načrtuje ciljno osveščanje in posredovanje raznih vsebin izbranim predstavnikom najpomembnejših medijev o temah EUSALP. Že pred samim predsedovanjem je Tirolska pripravila marketinški koncept s posebnim logotipom in sporočilom, da bi tako okrepila prepoznavnost in vidnost EUSALP v javnosti.

Pod vodstvom partnerske regije EUSALP Lombardija se trenutno v okviru projekta AlpGov trenutno pripravlja informacijska platforma znanja ter komunikacijska strategija za celotno alpsko strategijo Evropske unije. Cilj teh dveh ukrepov je po eni strani vzpostavitev nenehne izmenjave vseh udeležencev v procesu izvedbe ter trajnostnega upravljanja z znanjem. Po drugi strani pa naj bi se eksterni akterji, kot so prebivalci, skupnosti, združenja ali predstavniki gospodarstva, ciljno informirali o sami strategiji in imeli možnost vključitve v izvedbo strategije. Tirolska bo v pristojni delovni skupini aktivno sodelovala in nudila svoj prispevek.

V okviru projekta AlpGov bo Univerza v Innsbrucku pripravila raziskavo na temo »Governance Study on Mobility and Transport in the EUSALP«. Cilj te raziskave bo podroben prikaz institucionalnega upravljanja v Alpah na področju mobilnosti, ki ima za tirolsko predsedstvo v EUSALP še poseben pomen. Kot izhodišče za prikaz in razvoj »načela dobrega upravljanja v Alpah« bo raziskava osredotočena na akcijsko skupino, s tem pa se omogoča konkretna obravnava te tematike, ki se osredotoča na rezultate.

Za nadaljnji razvoj EUSALP je izredno pomembna izmenjava med akcijskimi skupinami, ki so odgovorne za izvedbo Makoregionalne strategije EU za Alpe in Izvršilnega odbora EUSALP, ki je odgovoren za koordinacijo. Pomembno je, da skupaj in primerno reagiramo na velike izzive pri izvedbi strategije. Zato tirolsko predsedstvo skupaj z Zvezno deželo Koroško in projektom AlpGov za 6. in 7. julij 2018 načrtuje prvo skupno sejo Odbora vodij akcijskih skupin in Izvršilnega odbora.

Brezplačna tirolska aplikacija iz področja upravljanja z nujnimi primeri iz leta 2012 s pritiskom na gumb v nujnem primeru v centralo na Tirolskem posreduje GPS koordinate in z njimi vzpostavi telefonsko povezavo, tako da tam lahko obvestijo in koordinirajo

potrebne reševalne službe. Ta aplikacija za nujne primere bo sedaj v čezmejni uporabi v pilotnih regijah Tirolska in Južna Tirolska. Možno jo bo namestiti na vseh običajnih sistemih pametnih telefonov, bo enostavna in intuitivna v uporabi, energetsko učinkovita in poleg Nemščine, Angleščine in Italijanščine jo bo možno razširiti še na druge jezike. Z njeno pomočjo bodo ukrepi lokalizacije in nudenja pomoči v čezmejnem alpskem prostoru veliko hitrejši in aplikacija naj bi postala zgledni primer za možno aplikacijo za celotno območje EUSALP.

Makroregionalne strategije so močni instrumenti za izboljšano, integrirano, participativno in transnacionalno regionalno politiko v Evropski uniji in njenih sosednjih regijah. Te makroregionalne strategije je potrebno integrirati v novo regionalno politiko Evropske unije in v druga relevantna

politična področja Evropske unije ter jih povezati z njenimi instrumenti in programi financiranja. Tirolska bo nadaljevala bavarsko pobudo za vključitev makroregionalne strategije v pravni okvir Evropske unije po 2020.

Navsezadnje je tirolskemu predsedstvu pomembno, da nadaljuje s politično kontinuiteto dela Strategije EU za Alpe in aktivno izvaja načelo predsedujočega tria. Pri tem je izmenjava med predhodnim bavarskim predsedstvom in prihodnjim predsedstvom v EUSALP osrednjega pomena. Da bi lahko zagotovili pravilno predajo predsedstva se bo 13. in 14. decembra 2018 na Tirolskem odvijalo srečanje predsedujočega tria.

Datumi

Datum	Prireditvev	Kraj
7. februar	Uvodna prireditvev predsedovanja Tirolske v EUSALP	Congresspark-Igls pri Innsbrucku, Tirolska
7./8. februar	Izvršilni odbor I	Innsbruck, Tirolska
pomlad	Zasedanje skupine »Priatelji EU-SALP« v Evropskem parlamentu	Bruselj
pomlad	Interregionalna skupina Makroregionalne strategije v Odboru regij	Bruselj
5. april	Tirolski dan prihodnosti s težiščem EUSALP	Innsbruck, Tirolska
7. junij	EUSALP konferenca o energiji	Innsbruck, Tirolska
junij	EUSALP konferenca o mobilnosti	Trento, Provinča di Trento
5./6. julij	- Izvršilni odbor II - Odbor vodij akcijskih skupin	Poreče, Koroška
18. avgust	Evropski forum Alpbach, strokovna prireditvev o obvladovanju tveganj	Alpbach, Tirolska
jesen	Kooperacijska delavnica Alpska konvencija-EUSALP	bo naknadno objavljeno
4. oktober	Prireditvev AlpFoodway skupaj z Akcijsko skupino 6	Innsbruck, Tirolska
10. oktober	Prireditvev Naravne nesreče – tema plazovi – v okviru ISSW-Public Day	Innsbruck, Tirolska
november	Forum EUSALP o dualnem izobraževanju	Innsbruck, Tirolska
20. november	Generalna skupščina	Congress Innsbruck, Tirolska
20./21. november	Letni forum	Congress Innsbruck, Tirolska
21./22. november	Izvršilni odbor III (neobvezno)	Innsbruck, Tirolska
13./14. december	Srečanje predsedujočega tria EUSALP	Tirolska

Izdal:

Urad tirolske deželne vlade
Oddelek za zadeve Južne Tirolske, evropske regije in zunanje odnose
Eduard-Wallnöfer-Platz 3
6020 Innsbruck

Slike: Getty Images, Blickfang/Julia Türtscher,
Europäische Kommission, AMT, innsbruckphoto, Land Tirol,
ÖBB/Beck, Tirol Werbung/Verena Kathrein

Stanje: januar 2018

Tiskano v skladu s smernico »tiskani izdelki«
avstrijskega znaka za okolje.
Druckerei Aschenbrenner GmbH, Kufstein
UW-št. 873